

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-6 szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája  
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.  
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

# TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 183. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.  
Félévre ——— 6 .  
Negyedévre ——— 3 .  
Egy óra ——— 1 .  
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.  
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepszakok kivételével.

Hétfő, augusztus 10.

## Szabadelvű politika.

Nagybecskerek, augusztus 10.

(F.) A politika a nemzet életének legnagyobb tüneménye. Minden, amire törekszünk, hogy boldogokká lehessünk, ebben egyesül, ebben nyeri meg irányát, erejét és oltalmát. A gyakorlati politikában ve rdők össze nemzeti egyéniségünk állammá; a haza szeretete ebben alkot nagy és állandó műveket; erkölceink, szokásaink ebben érvényesülnek, gazdálkodásunkat ez teszi eredményessé; jogainkat ez érvényesíti, szabadságainkat ez szabályozza; egyéniségünk, családunk, egész életünk ebben nyer kifejezést. Nem élünk, hacsak a politika által nem; jó vagy balsorsunk is attól függ, hogy politikánk iránya helyes e, vagy helytelen.

A magyar politika ma is az, ami századok óta volt: szabadelvű politika. Kimutatható, hogy a mohácsi vésztől kezdve szakadatlanul az volt. A nemzet érvényesülése és fennmaradása kívánta meg. A szabadság nevének elhalványulása mindig szerencsétlenségeket hozott ránk, akár fegyver okozta, akár a nemzet apathiája. Minden fejlődésünket, sorsunk minden jobbrafordulását szabadságaink érvényesülése idézte elő.

Ez teremtette meg a 30-as és 40-es évek nagyszerű fölébredését; ez alakította át modernné a régi államszervezetet 1848-ban; ez szerezte vissza nekünk az alkotmányt és az országot 1867-ben, ez tartotta fenn mind a mai napig, ahogyan megvan. És a szabadelvű magyar politika diadalmaskodott az egyházpolitikai reformok megvalósításával.

Kell, hogy a szabadelvű politika hazánkban misszióval birjon, ha századok óta mindig diadalmaskodik. Kell, hogy ez és csakis ez a politika legyen az, ami mellett a magyar nemzet állami egyéniségét kifejezheti s amelynek keretében az állam

polgárai boldogulásukat — amennyire lehet — elérhetik. Ha nem volna ez és csakis ez a politika az egyetlen gyakorlatilag helyes és bölcs politika Magyarországra nézve, akkor az rég elvesztette volna hitelét.

Az ország gazdasági és kulturális rohamos haladása legszólóbb bizonyítéka a szabadelvű politika sikereinek. A tőke mozgása és cselekvése legjobb hőmérője az uralkodó politikának. Pedig szerteszét az egész országban óriási tőkék fektésznek a legkülönbözőbb vállalatokban, a városok szépülnek és épülnek, tásaságok keletkeznek közös munkára, mindenféle formában, a vagyonosodás emelkedik, az életmód javul, az iskolázás és a közműveltség terjed s ami még legörvendetesebb: intenzíve és extenzíve terjed a hazafias szellem is a magyar nyelv tudásával egyetemben. Mindennek fényes bizonyítékait tárja elénk az ezredéves kiállítás.

Magyarország ezer esztendő óta egyszer sem virágozott ennyire gazdaságilag és műveltségileg, mint most a második ezer év küszöbén. És aki a föllendülés eme csodálatos tüneményei mellett is a szabadelvű politikát szidja, az valóban maga sem tudja, hogy mit cselekszik.

A magyar politika tehát maradjon meg csak továbbra is liberálisnak, mivel ez az egyedüli, ami a nemzet szükségének megfelel s amelynek segítségével a magyar élet minden vonalán boldogulhatunk.

Az általános választások, amelyekből legfeljebb fél év választ el, s amelyeknek eredményétől függ az ország további politikai iránya, bizonyára a szabadelvűségnek hagyományos nyomaiba fogják illeszteni a második évezrednek ránk pirkadó hajnalát.

## Uj jelszavak.

Nagybecskerek, augusztus 10.

(L. A.) A népszerűség hitvány, talmi ércz; megkopik az idők fogától. Ma csillog még neved, holnap már fakó l-sz, az ezüst is pakfonggá válik, ha elévül.

Vállaira emel a tömeg, ujjong, lelkesül; de elbizott ne légy; mert porba ejt s rád tapos.

Hitvány növény a babér, a hiuság fája; levele ékesít sok felkent homlokot; de évek multán az is elhervad és száraz dudva lesz.

A Kossuth név magasan állt egykor; irigy ellenség keze sem mocskolhatta be. Egy nemzet hevült, lelkesült érte. A nagy remete ott az olasz ég alatt, Torino falai között szent vala, mint egy pusztában élő vén patriarcha, egy misztikus alak a szent források mellett, kiért hevült egy porba sujtott nemzet; kihez zarándokoltak a bolygó népek ezrei; ajkának szava, kezének egy vonása elég volt lázba hozni milliókat s a hívőknek buzgó seregi porba borulásnak lábait előtt.

Jól volt ez így; mert jaj annak a népnek, melynek niucsen álma, nincs hite s reménye.

De ledől a szikla; Kossuth sirba szállt s a nagy gyász után jött a halotti tor.

Duhaj legények megtapodták sirját, a szövetségnek lángja kialudt.

Megkezdődött a bábéli zavar a hamis próféták járnak szerte-szét, hazug jelszavakat hirdetve mindenütt.

Az apostol fia atyja szent nevére, a többi meg másra esküszik.

Amaz az ipart, ez a földműves osztályt tüzei biztatja folyton. A „vámSOROMPÓ“ az új kötés, ez lett a sláger, az új idők jelszava, s gyanúsítják a nagy nevű apa kis fiát.

És a nép fordul, mint a csillagtábor; sötét lett s a név homályosul.

Evtizedeken át elég volt e jelszó „Kossuth Lajos és a negyvennyolcz“. Ma már kevés lesz; halad a világ, s a politika szövevényein igérettekkel, biztatásokkal, hamis frázisokkal félrevezették a könnyen hívők léha táborát.

## A „TORONTÁL“ tárczája.

### Akik mulatni jöttek.

Irta: Chavette E.

Duffot ur és neje a földszinten ülnek.

— Kedves barátom, egyszer kegyeskedik nekem egy kis szórakozást engedni és akkor is oly kevés gondot fordít a kényelemre. Egy udvarias férj jobb helyekről gondoskodott volna, de ön azt tartja: Eh! ugyis jó ennek!

— De édesem, az első sorban ülünk, mindenik jegyet nyolcz frankom bánja, az udvari páholyba csak nem ülhetünk!

— Azt hiszi, én az udvari páholyokról álmodozom? Ön persze úgy gondolkozik, hogy én annak szegyenére válnék? Köszönöm, hogy azért hozott színházba, hogy ilyen bókokat mondjon nekem.

— Dehogya is! csak arra a szemrehányásokra válaszoltam, hogy nem gondoskodom a kényelmedről. Odamentem a színházi pénztároshoz, kérdeztem: Hogy a legjobb hely? Azt mondák: 8 frank! Leszurtam ezer örömmel!

— Ah! tehát ön elherdált 16 frankot, anélkül, hogy meggyőződött volna arról, hogy melynek a helyek? Felküldhettek volna a kakasülőre!

— Ugyan! A kakasülőre! Te már tulzásba mégy! Ez már hóbert!

— Köszönöm az újabb bókot! Látszik, hogy a szivedtől szakadt az a 16 frank, meg is akarsz lakoltatni érette! Mintha az én hibám volna, hogy magára sóztak két rossz helyet.

— Semmit se sóztak rám! Megnéstem a nézőtér tervrajzán, ami a pénztárnál van.

— Igen? De meg se nézte, hogy kényelmesek, elég puhák e?

— Hiszen csak nem jön be az ember napal a színházba, hogy a helyét megtapogassa!

— Mért ne? Hát a piacdon nem megtapogatják a csirkét, libát, mielőtt megvennők?

— Azután nappal sötét is van.

— Mire való a lámpa?

— Oh!

— Miért oh? Azt akarja mondani, hogy Párisban nem találni egy lámpát? Persze, ön minden fáradságot sajnált a kényelemért. És most lenyomnak erre a kökemény székre.

— Ne hozassak egy párnát?

— Párnát? Amit az egész világ használ?

Nem hozatna egy bokrétát is, amit valami páholyarokban feledek?

— Kedvesem, ha virágot óhajtasz, — rögtön futok . . .

— Ha egy csepp gondja volna az egészségemre, tudhatná, hogy az illattól elszédülök . . .

— Bocsanat — elfeledtem . . .

— Persze, hogy elfeledte. Egy gyöngéd férj már azt is észrevette volna, hogy itt milyen parfüme szag van. Oda kellene menni az ajtóállához, hogy nyissa ki egy kissé az ajtót!

— Szivesen kedvesem, de látod, az előadást megkezdték és az egész sort föl kellene állítanom.

— Persze, ön másokat nem akar háborgatni, csak a gyermekei anyját!

Azután nem is engedné senki, hogy az ajtó nyitva legyen!

— Ön tehát azt akarja, hogy gutaütve ros kadjak össze? Amiért oly szerencsétlen vagyok, hogy ilyen vénséges dáma szomszédságába kerültem!

— Pszt! ha meghallaná!

— Igen, ismétlem, vénséges!

— Csitt!

— Ha ifju volna és üde, nem volna szükséges magát elárasztani illatszerrel!

— De hisz az illatszer minden szalonba be van fogadva!

— Persze, te a szalonokban nem találsz mást, ami neked tessenék!

— De édesem, a szomszédaink nem élvezhetik a darabot . . . Figyelj te is!

— Mit figyeljek rajta? Egy szót sem értek.

— Majd megérted, ha kissé odahallgatsz, ahelyett, hogy annyit beszélsz.

— Az ember hát föl se nyithassa a száját!

— Azt nem mondtam. De a függöny föl emelkedtével mégis az a szokás, hogy a színészekre hallgassunk.

— Van is mit. Ez a gróf kisasszony már a harmadik személyt fogadja és mind a hárommal énekel. Szép volna, ha a gróf-kisasszonyok minden látogatójukkal énekelnének!

— Pedig a darabot nagyon dicsérik.

— Dicsérhetik! A színészek is ügyetlenek. Akárhányszor jönnek-mennek, mind a két szárnyajtót kinyitják. Így szoktak jární egy grófi kastélyban, mi? Es az ajtót sohase csukják be maguk mögött — mindig magától csukódik be.

— Föl kell tételeznünk, hogy mögötte áll az inas, aki becsukja.

— Inas? Az imént a gróf kisasszony azt mondta, hogy levetkezni megy, azzal távozott egy ilyen magától csukódó ajtón. Ott is

Es a fiu bizony eltörpül; gyenge a karja, szeme közellátó s elvakulva hiszi, hogy neve varázs.

Pedig a kénkö forr, füstöl s a boszorkányüst melege elolvasztja a népszerűség havát.

Szánalom látni ezt a komédiát s a régi jelszó után hallani rikoltozását a kufároknak: frissen sült program, új jelszavak, melytől megbódul sok bárgyu s azt hiszi, hogy az újra szőtt hazugság a való.

Egyik sem az! Sem a régi, sem az új. Ki merné bizni vagyonát s mindenét tékozlókra, a kik megtagadják létüktől időknek hagyományait; kik forgatják a köpenyt jobbra balra s az apostol sirját leköpi.

Nekünk nagy volt a Kossuth név a multban s a jelenben is az; azt hisszük, valljuk, hirdetjük ma is, hogy egy lángelme volt az ősz remete, ki megalkotá a fundamentumot zivataros nehéz napok alatt, hogy építsen rajta békén csendesen az új nemzedék munkás tábora.

Boldog csak úgy lehet népünk és fajunk, ha higgadt ésszel, biztos lépésekkel haladunk előre; mert a ki üvölt, mint tánczó dervis s nagy szájjal hirdet hamis tanokat, az még nem hazafi, sem az, ki mandátumra éhezve idejekorán hint el maszlagot.

Vigyázzatok csendes falvak lakói! A sáskák járnak határról határra; verjétek félre a harangokat; mert sok kárt tesznek, ha tovább álmodtok.

Elég volt az ámitás; megvirradt; ne bujkáljon senki a sötétben; egyenes uton haladjunk előre.

## HIREK.

### Tájékoztató.

Augusztus 17. Közig. bizottság ülése.  
Augusztus 31. Rendkívüli városi közgyűlés.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **Kinevezés.** Nikolájevics Plató kumáni közlegény irnok a tbcsei főszolgabírói hivatalhoz járási helyettes irnokká lett kinevezve Szigethy Béla a nemrég megválasztott tarrasi jegyző helyébe.

— **Halálozás.** Pancsováról írják, hogy Rieger Ignác földbirtokos, 48-as honvéd, élete 63. évében rövid szenvedés után meghalt. A megboldogult népszerű alak volt és mint honvéd végig küzdötte a szabadságharcot. A híres hegyesi csatában több sebet is kapott. Temetése a napokban ment végbe nagy részvét mellett. Halálát családján kívül nagyszámu rokonság gyászolja.

ott áll az inas. Szép kis grófkisasszony! Es ön ezért dobott ki tizenhat frankot!

— Te tulzsigoru vagy.

— Es a fejük fölött egy közjegyző lakik, — legalább azt mondják! Mégis akkora lármát csapnak. Hát azzal nem törődnek.

— Te nem akarod a dolgot érteni!

— Te rettenetes vagy!

— Dehogyan vagyok. De a szinpad az élet tükre.

— Hát ott nekem olyat ne mutogassanak, hogy a grófkisasszony minden vendégével énekel és bezárkózik egy inassal.

— De drágám, ha te ilyen szörszálhasogató vagy, lehetetlen tisztába jönnöd.

— Vagyis ön azt akarja mondani, hogy én oly buta vagyok, hogy képtelen vagyok egy szindarabot élvezni?

— Te örült vagy!

— Tessék! Mióta itt ülünk, már a harmadik hatfontos gorombaságot vágja a fejemhez.

— De hallgass, az istenért, az egész földszint ránk figyel!

— Ön azt tartja: Játszhatnak ennek a boldog asszonynak, amit akarnak — van is annak kellő itélő tehetsége.

— De az égre, mindenki mi rajtunk nevet.

— Perczig se maradok tovább. Visszakérem a 16 frankot. Vonják le belőle az első fölönést ha merik. A színházakat úgy kellene fizetni, mint a bérkocsit — óraszámra. Az ember kifizetné távozóban, amennyit elfogyasztott.

— **Rónay alap.** Felkértünk annak közlésére, hogy a Rónay-alap az összes megyebeli tüzoltók jutalmazására létesül és a megyei szövetség által a kormányznak elszámolni tartozik. Annál inkább szükséges ezt kijelentünk, mert az alapot igen sokan — tévesen — csupán módosi alapnak tekintik. — Legújabb adakoztak: Nagybecskereki önk. tüzoltó egyesület egy vigalmából 300 korona, Nagybecskereki önk. tüzoltó testület 50 korona, Temesbega társulat 40 korona, Deutsch testvérek 10 korona, Szőregi tüzoltó testület 13 korona, Kevi-Szőlős 8 korona 16 fillér, M.-Czernya 6 korona, Jorgovits J. 4 korona, Starcsova 4 korona, Bucsich J. 3 korona, M. Pádé 3 korona, Kalen Péter 2 korona, Stefánovich (Vizesda) 2 korona, Stefánovits 2 korona, Zombolya község 1 korona 60 fillér. — Az eddigi gyűjtés 663 korona 20 fillér, összesen 1111 korona 96 fillér.

— „A Szadasnyoszt és a kiállítás.” Alig jelenik meg a nagy-kikindai „Sz.” egy száma is, a melyben a legnagyobb gyűlölet nem nyilatkoznék meg a nemzet ezeréves kiállításával szemben. Eiferditi a valóságot és utálatos maliciával közli a kiállításra vonatkozó összes híreket. Kétségbe vonja, hogy a kiállítást külföldiek is szép számban keresik fel és azt állítja, hogy hazai látogatók az állami pénztár költésgeire utaznak a fővárosba. A kiállítási látnivalókat kicsinyli és végül azt vitatja, hogy Hunyadi Mátyás szerb származású volt. Ez így megy minden számban. Gyűlölet sugálja nekik az efféléket és vakság vezérli mindenben, a midőn elismeréssel kellene szólaniuk arról, a mit a nemzet nagyot produkált. Nevetségesnek tartjuk, hogy a „Sz.”-tal arról vitatkozzunk, hogy Hunyadi magyar eredetű-e, vagy hogy Szilágyi Erzsébet szerb származású volt-e vagy sem, de igenis azt mondjuk és kívánjuk, hogy legyenek ők is olyan jó szerbek, mint a miyen jó szerbek voltak a Hunyadiak.

— **A városi zárszámadás.** A „S. G.” legutóbbi számában Nagybecskerek város 1895. évi zárszámadásában a közköltések rovatai nagyobb különbséget konstatait, miért is ennek feiderítése vegett illetékes helyen a szükséges lépések megtételtek.

— **Lelepte az apósát.** Eddig úgy volt szokásban, hogy a vő az anyósával állt hadiában, most azonban ennek ellenkezőjét írják Német-Czernyáról. Heक्टर Péter odaváló fiatal svab ugyanis gyilkossági merényletet követett el apósán Schiszler Józsefen. Este egy forgó pisztolyal este állott és az ablak redőnyén át kétszer egymásután belőtt. Az egyik golyó az öreg hátba találta és életveszélyesen megsebesítette. A véres eset előzményei családi viszálykodásban keresendők. Heक्टर Péter még a mult őszel feleségül vette Schiszlernek leányát, mivel az indulatos ember kezdetül fogva durván bánt. A gyilkosság napján is megverte a fiatal asszonyt, a ki a további bántalmazás elől a szülői házhoz menekült. Schiszler e miatt megdorgatta vejét, leányát pedig visszaküldötte férjéhez. Heक्टर az öregnek dacosan szölt oda,

... Istenem! Most hatan is megölelik a gróf kisasszonyt!

— De mikor hat testvérét találta föl egyszerre.

— Ugyan hogy lehetne hat testvérünket egyszerre elveszteni és feltálni. — Port hint a világ szemébe, hogy azok testvérei!

— Ha figyeltél volna a darabra, értenéd a végét.

— Hát oly buta vagyok, hogy meg se tudom érteni.

— Azt nem mondtam...

— Egy minutáig se maradok... Helyetl ki akarok menni!

— Várj, míg a függőnyt leeresztik.

— Nem, nem várok.

— Nem zavarhatjuk föl a többieket a darab vége előtt.

— Ha ön nem ad nekem helyet, keresztül gázolok a publikumon.

— Csak egy kicsit várjon!

— Ön kiálthatatlan!

— Ön durva! Ah! a szívem...

(Összerokad. Férje és egy zártszékszomszédjuk kiviszik és kocsihoz teszik.) Az idegen itt megbajtja magát Duflost ur előtt:

— Uram, hogyha önagságának és önnek szükségük van jó szolgálatomra, átadom név jegyemet.

Duflost ur elolvassa:

Bras de Fer  
vadállat szelidítő.

hogy még; ma vele is végezni fog. Azután revolvert véve magához, mind-n korcsában megfordult, este aztán végrehajtotta a gyilkosságot. Heक्टर a csendőrség letartóztatta.

— **Orkán.** Szombaton a vármegye számos részében vihar dühöngött, a mely sok helyütt nagy károkat okozott. Pészakról írják, hogy a község határának éjszakai részét jégeső pusztította. A hat centiméternyi átmérőjű jégdarabok a tengeri vetésekben, de a szőlőkben is jelentékeny kárt okoztak. Utcái ablak alig marad sértetlen az egész községben. A régen várt eső helyett csak a kárral járó jégeső jött. Vis egy csepp sem esett. Az orkán szerű zivatar este fél nyolc óra után Nagyszentmiklóson is átvonult oly sűrű jégeső kíséretében, hogy a föld oly fehér lett, mintha hó esett volna. A sárafalvai határban oly hatalmas jégeső volt, mely birkákat leverte a lábukról, kányákat s más madarakat, libát, csirkét, kacsát agyonütött a galambtojás nagyságu jég.

— **Mezőgazdák löversenye.** Szerb-Nagy-Szent-Miklós község milleniumi népünnepéje alkalmával f. hó 20-án a kis erdő mellett rendezendő mezőgazdák löversenyére eddig, mint értesülünk, hét résztvevő jelentkezett, s így a löverseny megtartása biztosítottnak tekinthető.

— **Leesett a hidról.** Könnyen végzetessé válható baleset történt tegnap délután a nagybecskereki vasuti hídnál. Egy szerb asszony ugyanis, ki megelőzőleg alaposan felöntött a garatra, a hidon keresztül ment haza, miközben azon iparkodott, hogy feltalálja az egyensúlyt. A mint jobbra-balra dülöngélt, a papucs egyszer csak leesett a keskeny hasadékon keresztül a hid egy alsó párkányára. Az asszony átmászott a korlátion és lefelé kezdett kuszni a papucsért. De alig tett egy méternyi utat, mikor a mélység elszédítette az egyébként is kába fejét s ő lezuhant egy vasoszlopra, miközben az egyik lába eltört és derekában is súlyosabb csonttörés állt be. Ugy vitték haza félholtan.

— **Halmayék Nagyikindán.** A nagy-kikindai városi tanács legközelebb tartott ülésén Halmay Imre szabadkai városi színházi igazgató társulatának adott engedélyt, hogy egy havi időtartamra vendégszerepeljen. A társulat október 7-én érkezik Nagyikindára.

— **Uj szó a biciklizésre.** Nyilvánvaló dolog, hogy minden újabb és divatosabb találmány megkapja a maga szárféle elnevezését, a mi természetes is, mert országokat jár be s most a népek nem igen akceptálják az eredeti elnevezést. Így jutott egész kötetnyi névhez a bicikli is, a miken most a világ minden részében nyargalásznak a sportot szerető urak és hölgyek. A magyar köznép különösen sok nevet adott már ennek a szaladó keréknek, a mit úgy látszik sehogysem akar megbecsülni, mert mikor újabb neveket ad neki, részint a lenézést részint a csufolódást is belefoglalja. Az erdélyi lapok írják, hogy a székely góbkának szintén feltűnt a biciklizés járványa s nem tudják megállni, hogy a saját eszejárásuk szerint külön elnevezzék. Így történt azután, hogy megcsinálták a „kergebirkázik” szót, s ha biciklizést látnak, azt mondják, hogy la, ott is kergebirkázik egy ur, vagy ifiasszony.

— **Hirtelen halál** Lévi Richárd dr. csak a napokban jött Budapestről nagybecskereki rokonai látogatására, és ma Wolfinger Mór polgártársunk lakásán hirtelen elhunyt. Dr. Lévi, a kit ilyen váratlanul ért idegenben a halál, levelezője volt több külföldi nagy lapnak.

— **Rövid hírek.** Nehrer Anna a pancsovai vasutállomáson, még mielőtt a vonat elindult volna, két waggon közé esett és súlyos sérüléseket szenvedett. A kórházban ápolják. — Beesett a Dunába. Kovács Katalin szenttamási illetőségű asszony a napokban az elvesztégnél a Duna vízében lábait mosta és elvesztvén az egyensúlyt, a vízbe esett, hol halálát is lelta. Holttestét kifogták. — Koics Pál révaufjalvi lakosnak 16 éves Milutin nevű fia fürdés közben a révaufjalvi ut mellett folyó Temesbe fult. Még nem találták meg.

## Irodalom és művészet.

\* A Nemzeti Színházban péntek este premiere volt. Kazalicsky Antal színészembernek három felvonásos vígjátékát, a Garasos alispánt adták elő. A darab meséje egy alispán körül forog, a ki unokahugát akarja férjhez adni. Két kérés jelentkezik: egy budapesti svihák és egy parlagi gavallér. A leánynak, a ki természetesen okos és szép, egy harmadik tetszik: a fiatal házi orvos, a ki azonban polgári s hozzá még kétes származása miatt is kelletlen figura a familia szemében. — A II. felvonás végén szerencsére kiderül, hogy a fiatal orvosnak tulajdonképpen maga az alispán az apja s így a III. felvonásban miuden dülőre fordul. A második felvonás vége van a legügyesebben megírva. Ebben ráismerni a „Déliabók“ meleg kedélyű, érzelmes, poétikus írójára. Komolyabb, érzelmesebb dolgok előadásához Kazalicskynak, ugy látszik, több érzéke, több színe, több szimpáthiája van, semmint a vidámságok ravasz meg szerkesztéséhez, a mi ebben a vígjátékban legálább, csak bizonyos fokig sikerült s még ez az eredmény is konokul vitatható. Legrokonosnabb alakja a darabnak a fiatal orvos nevelő anyja: Kenderesiné. Egyszerű, bőbeszédű, szókimondó munkás, asszony. Jól van megrajzolva. A mit mond, vállaljuk az utolsó betűig, mert igaza van. A többi alakot régen jól ismerjük. A bemutató mérlegen a „Garasos alispán“ igen tisztességes eredményt produkált a közönség tetszésében, s ez biztató előleg lehet a szerzőnek a jövőre. Legközelebbi színpadi művét ugyanez a közönség bizonyára jóval komolyabban fogja megkritizálni.

## Legujabb hírek.

## Hubert tábornok mandátuma.

Budapest, augusztus 9. Hír szerint Hubert Andor, a rangjától megfosztott tábornok a legközelebbi választások alkalmával függetlenségi programmal fellép képviselőjelöltnek.

## Egy község lángokban.

Nagyvárad, aug. 9. Tegnap délután elterjedt a városban a híre, hogy a szomszédos Cséffa község lángokban áll. A dühöngő orkán felette megnehezítette a tűzoltók munkáját, mivel szerteszéjjel hordta a tüzes pernyét és így minden pillanatban más meg más ház borult lángba. Hosszas és kinos munka után sikerült csak a tüzet elfojtani, de a kár így is jó nagy, mert sok ember maradt hajléktalanul. A község terményét csak a napokban verte széjjel egy vihar és most másodszer éri a csapás. A tűz kétséget kizárólag gyújtogatásból keletkezett, de a csendőrségnek még ez ideig nem sikerült a tettest kézrekeríteni.

## Kréta és Görögország.

Athén, aug. 9. Itteni információk szerint, Anglia el van tökélve, hogy a Kréta és Görögország elleni erőszakos intézkedésekben semmi szín alatt sem vesz részt. A londoni kabinet azon az állásponton van, hogy a krétai kérdés leghelyesebb megoldása az lenne, ha Kréta Görögországgal egyesítették. Biztosra vehető, hogy angol hajók Kréta körülzárolásánál nem fognak résztvenni.

## Táviratok.

## A miniszterelnök utazása.

Budapest, aug. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bánffy báró miniszterelnök Ostendéből elutazott és a hét folyamán Budapestre érkezik.

## Magántisztviselők kongresszusa.

Budapest, aug. 10. (A „Torontál“ or. táv.) A magántisztviselők kongresszusa tegnap az érdekelte felek élénk érdeklődése mellett megnyílt.

## A néppárt kudarcjai.

Budapest, aug. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kőszegről telegrafálják, hogy az ott összehívott néppárti gyűlést a polgármester betiltotta, mert nem jelentették be nála előzetesen a megtartását. A 200 főnyi tömeg csöndesen széteszött.

Budapest, aug. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lovász-Patona veszprémmegyei községben a néppárt tegnapi gyűlése csufos fiaskóval végződött. Mikor Zichy Nándor megjelent a Wallis kastély erkélyén, a nép pokoli zivajban tört ki, öklével fenyegette és gunyos kiáltásokkal fogadta a néppárti vezért. Mikor pedig beszélni kezdett, hogy elmondja újra az ezerszer hallott unalmas frázisokat, záptojásokat és kövek repültek feléje elismerés gyanánt. A gyűlést ilyen körülmények között ők maguk is jónak látták feloszlatni. Zichy Nándor maga a kastély hátsó kapuján menekült el és a fél 4 órai vonattal elutazott Lovász-Patona felé. Komolyabb zavargás nem történt. A liberálisok ezután a templomterre mentek, hol Pár Zoltán és Bogdán Endre ág. ev. lelkészek tartottak hazafias szellemű beszédeket.

## Az újságírók és a rendőrség.

Budapest, aug. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az újságírók és a rendőrség között támadt konfliktus ügyében hirtelen meglepő fordulat állott be. Rudnay főkapitány ugyanis elrendelte, hogy a rendőrök ellen a vizsgálat szüntessék be, továbbá hasonlóképpen érjen véget a Csorba rendőrfelügyelő elleni vizsgálat is, mivel az már meghalt. Együtt Kovács hirlapíró ellen nyilvános rágalmozás miatt följelentést tett és erről értesítette a szerkesztőségeket, valamint a hirlapíró egyesületeket. Leveleiben a fölötti reményét fejezi ki, hogy a jó viszony a hirlapírók és rendőrség közt továbbra is fennmarad.

## Menelik új hadserege.

Budapest, aug. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából telegrafálják, hogy Afrikából érkező hírek szerint Menelik negus király úszre új hadsereget szervez. Baldissera generális, kit ennek következtében táviratilag rendelték Rómába, tegnap hosszasan konferált a hadügyminiszterrel.

## VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak (A munkás hetibérletjegyek megszerzése) A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a munkás heti bérletjegyek és az azokhoz szükséges igazolványok könnyebb elnyerése végett azokért többé kévények nem nyújtandók be az igazgatósághoz, hanem egyszerűen a munkaadó által kiállított bizonyítvány felmutatása mellett a munkások az igazolványt és bérletjegyet az illető állomás személypénztáránál szerezhetik meg. Az igazolványok kitöltésére vonatkozó eddigi eljárás azonban továbbra is fenntartatik.

Budapest, 1896. június 30-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

## Magy. kir. államvasutak.

(Zónarendszerű személy- és podgyászdíjszabás életbeléptetése a temesvár buszási h. é. vasuton.)

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a temesvár-buziási h. é. vasuton a megnyitás napjával zónarendszerű személy- és podgyászdíjszabás lép életbe, a mely a temesvár-buziási viszonylatban érvényes 30 és 60 jegyet tartalmazó mérsékelt áru menetjegy fűzetek árait is magában foglalja.

Ezen díjszabás a magy. kir. államvasutak díjszabás elárúaitó irodájában (Budapest VI. Csengery utca 33. sz.) 10 krajczárért kapható. Budapest, 1896. augusztus 3-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

## Magyar királyi államvasutak.

## Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m.: bőröndök, táskák, kalapok, ruhák és fehérművek, botok, napernyők, esernyők, stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon tartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni.

Budapest ny. p. u. állomáson f. évi augusztus 10-én d. után 3 órakor.

Miskolc személy p. u. állomáson f. évi augusztus 18-án d. e. 9 órakor.

Kis Czell állomáson f. évi augusztus 24-én d. e. 9 órakor.

Budapest, 1896. július hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

## Magy. kir. államvasutak.

(Személy- és podgyászdíjszabás életbeléptetése az osztrák-, magyar-, román-, szerb, bolgár, angol forgalomban.)

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint az alább említett személy- és podgyászdíjszabás lépett életbe, mely a m. kir. államvasutak igazgatóságának díjszabás elárúaitó irodájában (Csengery utca 33.) 70 fillérért kapható.

Budapest, 1896. július hó 13-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Dr. Brájler Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Rezső.

## Hirdetések.

5992. szám. kig. 896.

## Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye antalfalvai járáshoz tartozó Czrepaja községi orvosi állás lemondás folytán megüresedett, arra ezen pályázatot hirdetek.

Ezen állással évi 800 frt készpénzfizetés, 100 frt lakbér, 3-ol kemény tűzifa, kézi gyógytár tarthatás, 20 kr nappali és 40 kr éjjeli látogatási díj van egybekötve. — Felhívom pályázni óhajtókat, hogy az 1876. év XIV. t. cz. 14. §-ban, illetve az 1883. évi I. t. cz. 9. §-ban körülírt képességeiket, eddigi alkalmazásukat és magán életüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi augusztus hó 28-ik napjának d. u. 5 óráig benyújtják.

A választást folyó évi augusztus hó 29-én d. e. 10 órakor Czrepaja község-házánál fogom megtartani.

Kelt Antalfalván, 1896. évi augusztus hó 1-én.

Szavics Gerő,  
főszolgabíró.

739 - 31

## Torontálvármegye közigazgatási bizottságától.

4242. sz. ex 1896.

729 - 31

## Hirdetmény.

A pancsova-petrovoszellői h. é. vasut építéséhez Réva-Ujfalu község határában szükséges valamely területek kisajátítását kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. évi július hó 8-ára 42.237. sz. a. kelt leiratával elrendelvé, annak határidejéül f. évi augusztus hó 29-ének délelőtti 9 órája, összejöveteli helyül Révaufalu község-háza tüzetik ki.

Miről az érdekeltek oly megjegyzéssel értesítetnek, hogy a kisajátítási terv összeírás a tárgyalást megelőzőleg 15 napon át Révaufalu község-házánál közszemlére kitéve van és hogy a kisajátítási terv felett akkor is érdemileg fog az előljáró küldöttség határozni, ha az érdekeltek közül esetleg senki sem jelennek meg.

Nagybecskerek, 1896. évi augusztus hó 3-án.

Torontálmege közigazgatási bizottsága.

Főispán szabadságon:  
Dr. Dellmanics Lajos,  
alsópán.

6563. tkvi. sz. 1896.

**Árverési hirdetményi kivonat.**

A törökbecsei kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kokity János ügyvéd nagybecskereki lakos végrehajthatónak Bulity Dusán melenczei lakos végrehajtást szenvedő elleni 20 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében, — nemkülönben a Kokits Borbála 400 frt és 30 frt, a törökbecsei takarékpénztár 130 frt, Heumann Mór 400 frt és az első nagyikindai takarékpénztár 80 frt és 1200 frt követeléseit behajtása végett is, Balassa Henrik nagyikindai lakos utóajánlata folytán a területen levő Melencze község határában fekvő következő ingatlanok u. m.:

1. a melenczei 2680. sz. tjkvben A I. 1. sor 2313/a. hrsz. alatt foglalt 1 h. 533 □-öl tartalékföld 167 frt 20 kr utóajánlati árban;

2. ugyancsak a melenczei 2680. sz. tjkvben A II. 1. sor 5280/c. hrsz. alatt foglalt 1 h. 533 □-öl tartalékföld 167 frt 20 kr utóajánlati árban;

3. a melenczei 658. sz. tjkvben A II. 1., 2., 3. sorsz. 2312/a., 5081/b. és 5281/b. hrszámok alatt foglalt 3. h. 1599 □-öl szántóföld 489 frt 60 kr utóajánlati árban, valamennyi fenn elsorolt ingatlan a kir. kincstár javára feljegyzett tulajdoni igény épségben hagyása mellett 1896. évi szeptember hó 1-ső napjának délelőtt 9 órákor Melencze községében árverés alá fognak bocsájtani és az utóajánlati árban alul el nem fognak adni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképesnek nyilváníttértékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt át-szolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított 6 százalék kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatalnál, mint birói letéti pénztárnál lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a kir. járásbiróság telekkönyvi irattárában és Melencze község előljárásióránál a hivatali órák alatt megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbiróság mint tkvi hatóságnál 1896. évi június hó 19-én.

Szabó,  
kir. aljbíró.

738—1.1

1398. szám tkvi. 896.

741—1.1

**Árverési hirdetmény és feltételek.**

Az alibunári kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Winter J. L. nagybecskereki kereskedő végrehajthatónak, Nyagul Kuzman, Makra, Milovan, kk. István és kk. Danicza dobriczai lakosok ellenében fennálló 11 frt tőke, ennek 1881. évi január hó 19-től járó 6% kamatai és 12 frt 20 kr megállapított eddigi költségek kielégítése végett a birói árverés a végrehajtást szenvedőknél a dobriczai 947. sz. tjkvben foglalt a következő ingatlanokra:

1. 228. ö. i. számú ház és 500 □-öl házhelyre 112 frt;

2. 6. hrsz. 2 hold I. oszt. szántóra 223 frt;

3. hrsz. nélküli 100 □-öl kertre 12 forint;

4. 6. hrsz. 2 hold I. oszt. szántóra 222 frt megállapított kikiáltási ár mellett elrendelte a 1896. évi augusztus hó 19-ik napján délelőtti 10 órákor Dobricza község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kifizetett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

2. Az árverelni szándékozó köteles az árverést megelőzőleg a birói kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt 1. 11 frt 20 krt,

2. 22 frt 30 krt, 3. 1 frt 20 krt és 4. 22 frt 20 krt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban letenni, vagy annak birói letétbe helyezését igazolni.

3. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, mindenkor a leütés napjától számítva és pedig az első részlet egy óra, másodikat 2 hó, a harmadikat 3 hó alatt a pancsovai m. kir. adóhivatal, mint birói letéti pénztárba az 1881. évi 39425. I. M. R. 6., 7. és 8. §§-ai értelmében lefizetni.

4. A vétel után járó kincstári illeték a vevőt terhelik.

5. Az árverés jogerőre emelkedése után, ha a törvényes határidőben utóajánlat nem tétetik, a vevőnek „Vételi bizonyítvány“ fog kiadatni, melynek alapján az 1881. évi 60. t.-cz. 181. §-ában foglalt intézkedés fentartása mellett a megvett ingatlant birtokába veheti, — a tulajdonjognak bárki ellenzése pedig a vételár teljes lefizetése után hivatalból fog elrendeltetni.

6. A megállapított árverési feltételek ezen kir. jbiróság irattárnoknál s a nevezett község előljárásióránál a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

7. Az árverési kérvény költségei 5 frt 80 krtban állapíttatnak meg.

8. A további feltételekre nézve az 1881. 60. t.-cz. 149., 150., 164., 172., 174. és 181--187. §-ainak intézkedései irányadók.

Alibunáron, 1896. évi márczius hó 26 ik napján a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál.

Kinazevics,  
kir. aljbíró.



## 1896.

# minták

csak elsőrendű gyártmányok.

„Phänomen“, „Swift-Steyr“, „Premier“  
helical-csővel (angol gyártmány),

„Damensafety“, „Tandem“.

Továbbá lámpások, hangok, cyclo méterek, stb. mindig raktáron

**NOVÁK J. G.-nél**  
Nagy-Becskereken. 249-28.23

Javítások pontosan eszközöltekné.

82915. sz. 1896.

Torontálmegeye alispánjától.

**Pályázati hirdetmény.**

N.-Kikinda rendezett tanácsu városnál leköszönés folytán üresedésbe jött, évi 500 frt fizetés és 100 frt lakbérrel javadalmazott városi közgyámi állásnak választás útján leendő betöltésére pályázatot hirdetnek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. értelmében eddigi működésüket, nyelvismeretüket, erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányaikát a közszolgálatban levők felettes hatóságai útján folyó évi augusztus hó 20-ik napjáig hozzám terjesszék be, mivel a később beérkező kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

N.-Becskerek 1896. július hó 29-én.

Dr. Dellimanics s. k.  
alispán.

737—2.1

680—13.2